

Xujun xi kits'inntu Santiago

B'i ts'in kikjaniñaha Santiago xuta ninku

1 An Santiago, an nda musu síhin Ntíaná ko Nda Ntíaná Jesucristo, títs'inkjínúu xujun jun xi y'ahanuu ntje te jo xi tsitjújihin ra ntje cháná Israel. Jun xi kindzjoyo asuntee. Tífaniñanuu.

B'i ts'in tsakúya Santiago mí nihi xi basinkoná nga ndjá s'ejinná Ntíaná

2 Jun já nts'e, tsjo nkjún katumanuu nk'ie nga nkjin tíkjá ni kuitjájiiun nga nibanenuu. **3** At'aha ja yo nga nk'ie nga nibanenuu ni xi kuitjájiiun ko nda bitjunku at'aha ndjá s'ejinnuu Ntíaná, b'a ts'in sakúhunuu nga kama n'e chúkjuo tu mí nihi ni xi kamat'on. **4** Tjehennto nga nk'ie nga tín'e chúkjuo, kjuachúkjuo xi tjinnuu kats'inndjuú xá xi ts'e ajin animanuu. Kui xi ngjuaikonuu nga kamo xi tjihin nga kamo ko s'eyanuu xi nkú ts'in tjihin nga s'eyanuu, ko najmi chumi nihi xi ndyjat'anuu.

5 Tsa tjin ajinnuu xi ndyjat'aha nga nanka ts'inkjink'un, katankihí Ntíaná ko Ntíaná tsjáha. At'aha kui ngayjehe k'un tsjáha xuta ko najmi b'éch'ohó yjohó nga b'a ts'in. **6** Tunga xi kuankihí Ntíaná tjíhín nga s'ejihin ko najmi tu jo jan katumaha. At'aha xi jo jan maha, kui xi nkú joyaha t'éhen ntáchak'uun, kui xi tu má fikohó ra ntjo. **7** Xi b'a ts'in tjíyaha najmi tu kakuyá nga Ntíaná tsjáha tsa mí nihi. **8** At'aha jo jan tjíyaha ko najmi ts'inndjuú ni xi ts'in.

B'i ts'in kitsúya Santiago nkú tjíhin ra ngat'a ts'e xi x'an ko xi nchíná

9 Nda nts'eé xi x'an, kui xi tsjo katumaha, at'aha nk'a tjen nginkun Ntíaná. **10** Ko tsjo katumaha xi tí'mi ndanchíná, at'aha x'an nginkun Ntíaná. At'aha xi nchíná, kui xi ndyja xi nkú joyaha naxú xi tjin ajin jñóo. **11** Nk'ie nga bitju ts'íu ko 'yún sje ma nubóo, ts'inxi jñóo ko jne naxúhu ko ndyjajihinsén kjuatsjotjihin. B'a ta ts'inndyja xi tí'mi ndanchíná ajihin xá xi títs'in.

B'ì ts'ín tsakúya Santiago ngat'a ts'e ni xi bitjajíaán

¹²Á b'á nda tjíhin ts'e xi títs'ín chúkjuáha ni xi t́nibán'ehe, at'aha kui niu t́b'ejña chji yáha kui kò nk'ie nga nda kuitjuko kui niu, ts'ínkjáihín nga k'úejña t́k'un. Kui chjju xi kitsúya títjun Ntíaná nga tsjáha xuta xi tjoho Ntíaná.

¹³Nk'ie nga t́jín xi t́nibánehe nga ts'ín ni xi najmi nda, najmi tu kats'ínnkjink'un tsa Ntíaná xi títs'ín nibánehe kui niu. At'aha Ntíaná najmi nchjaha nga ts'ín ni xi najmi nda, kò ta ndaha najmi ts'ín nibánehe xuta nku ni xi nchjaha tu xi ts'ífhin ni xi najmi nda.

¹⁴Ni xi nchja níhi animaha xuta, kui xi b'anachaha kò kje'yúhún tu xi ts'ífhin ni xi najmi nda. ¹⁵As'ai tu nku fásihín ra ni xi nchjaha animaha kò yo tsihin ngatitsuun. Kò nk'ie nga ja sá ngatitsuun, yo nibáha ra ngabayoo.

¹⁶Jun já nts'ena, najmi tu ch'anachoho yjonuu. ¹⁷Ngayjee ni xi 'yún nda xi 'bainá, kui nihi xi 'yún nda kò ndjiojmi ján nibáha ra. Kui xi tsjáná Na'miná xi kits'ínnda ngayjee ni xi bat'ai nk'a ján, xi najmi b'óntjaiya kò ta ndaha najmi f'ajniyá xi nkúhu nku nk'ién. ¹⁸Kama mjehe nga kits'ín maná ntíhi. Én xi bakúyaná ni xi naxu t́jín, kui xi kits'ínchjén nga kits'intsinná, tu xi kujchu mahaná xi nkú joyaha tu xi tjun chjúsítjen ajihín ngayjee ni xi kits'ínnda.

B'ì ts'ín tsakúya Santiago xi nkú ts'ín chúhún njáá kò xi nkú ts'ín t́jihin nga n'etjusaán éhen Ntíaná

¹⁹N'ekj'áítsjon ni xu'bi, já nts'ena. T́ntsuba ndo nga tasinñju, chúyakoo nga chubo kò 'ni katuma kjannuu. ²⁰At'aha kjuakjoon najmi basinkoná nga naxu n'eé nginkun Ntíaná. ²¹Kui b'á maha, t'entuhunu ngayjee ni xi si kò ni ch'onk'un xi t́jín nkjún. N'esje nimakjuo yjonuu nga n'ekjóhooon én xi kis'entjejin animanuu. Kui xi t́jihin nga'yún nga ts'ínk'ankinuu.

²²Tunga n'etjusunnú éen. At'aha tsa tu nku kuasinñjuhú ruu kò najmi n'etjusun, yjonuu t́ch'anachoo. ²³Xi tu basínñjuhú ra éen kò najmi ts'íntjusun, kui xi xi nkú joyaha xuta xi baseya nku chutsín nga basehe sénnistjihín, ²⁴as'ai fi kò kutjuhú chayaha ni xi kuakie. ²⁵Tunga máha xuta xi base sisihín kjuatéxuma xi naxu t́jín, kjuatéxuma xi ts'ín ndaíná, kò xi tu nku b'ejñajihín kui kjuatéxumoo, xi najmi ts'ínchaya ni xi basínñjuhú nga tu sahá ts'íntjusun ni xi títsu kjuatéxumoo, kui xutaha xi Ntíaná ts'ín nga nda kamat'ain ajihín ni xi t́íncha ts'ín.

²⁶Tsa t́jín xi b'á maha nga nda ts'ín nginkun Ntíaná, tunga tsa tu sa najmi mahá ngáha b'éch'oho ts'a xi nkú nga ts'ín nchja, kui xi b'anachaha yjoho kò najmi chumi ni chj́hi ra xi nkú ts'ín benkjún Ntíaná. ²⁷Tunga nk'ie nga bisinkaá ntí xi ja k'ien xi cháha kò

jminchjín xi ja k'ien x'ihín nga un tíbehe, kò nk'ie nga najmi n'esikaá yjoná ni ch'onk'un xi tjín asuntee, b'a ts'ín je kò nda n'eé nginkun Ntíaná xi Na'miná maha.

B'í ts'ín tsakúya Santiago nga ngúsuhún n'ekáá xutá

2 Jun já nts'ena, Nda Ntíaná Jesucristo tjihín kjuachánka ko kui xi s'ejinuu. Kui nga najmi tu ngabi n'ehenu ajihín xutá. ²K'úéjñaha ráá tsa kjuas'enjinnuu xi má nga ma ñjakúkoo xinkiu nku nda xi tjiyaha stjínk'un toonsine kò yja najyun tsjo tjín, kò tsa ta kjuas'en yò nku nda x'an xi yja najyun chá. ³Tsa nda n'ekjóhoo nda xi yja najyun tsjo tjín nga: “Tinchin ante nda xu'bi” k'úíhuun, kò tsa b'a k'úíhuun nda x'on: “Tisínjña ndjuí yò jí” kò tsa: “Tinchintet'ání” k'úíhuun, ⁴tsa b'a n'oo, ¿a najmi ngabihí t'n'o? ¿A najmi ch'ohón ts'ín ja t'n'enkjintak'un nga jun tichasohoo yá xi nk'a tjen?

⁵Jun já nts'ena, tasinñjú nga Ntíaná j'ájin xutá xi x'an xi tjín asuntee tu xi sakúhu ra kjuanchíná xi tjihín xi s'ejiná kò tu xi ts'ínkjáihín ra nga Ntíaná kuatéxumaha. Kui nií xi kitsúya títjun Ntíaná nga tsjáha xi tjoho. ⁶Tunga máha jun, xi najmi chumi ni chjíhi ra n'e mo xutá x'an. ¿A najmi jáchinóhó xi b'anachanu nga ngandaha n'o ni xi n'o kò a najmi kuihí xi fikò kjua'yúnnuu nginkun já jue nga batéjénenu? ⁷¿A najmi kuihí jóo xi najmi benkjún Jesucristo, kui xi ja ts'enu?

⁸Nda n'oo tsa n'etjusun kjuatéxuma xi xi 'yún nk'a tjen, xi nkú ts'ín tjt'a xujun éhen Ntíaná: “N'etjói xutahi xi nkú nga ts'ín tjohi yjohi.” ⁹Tunga tsa ngabi n'oo ajihín xutá, ngatitsun t'n'o kò kjuatéxumoo kuítsuyanuu nga jé tjennuu.

¹⁰At'aha tsa tjín xi ts'íntjusunyje kjuatéxumoo, tunga tsa ndyjat'ahá ra nga ts'íntjusun nku ni xi tjt'a yò, kui xi jé tsjehen ngat'aha ngayjee ni xi tjt'a kjuatéxumoo. ¹¹At'aha xi: “Najmi tu ch'at'aihi chjíihín” kitsú, kui xi ta: “Najmi tu n'ek'iein” kitsú. Máha jí, ndaha tsa najmi ch'at'aihi chjíihín kò tsa x'ihín, tunga tsa n'ek'ieinní animá, tsa b'a n'ei, jé tjehin nga tíbiyunéi kjuatéxumaha Ntíaná.

¹²Chubo kò n'oo xi nkúhu tsa kjuatéxuma xi ts'ín ndáiná n'ekokjuakohonuu. ¹³At'aha nistjin nga kuasehe Ntíaná mí nihi xi kits'ín xutá, najmi kama nímaha xi najmi kama nímaha xutá xingisoo. Tunga xi kama nímaha xutá xingisoo, kui xi nda kuitju kui nistiun.

B'í ts'ín tsakúya Santiago ni xi 'mihí nga s'ejiná

¹⁴Jun já nts'ena, ¿mí xi chjíhi ra tsa tjín xi títu nga s'ejihín Ntíaná tunga tu sa najmi tít'íntjusuhún ngá xi nkú ts'ín s'ejihín? ¿A kamahá n'ek'anke tu ngat'aha nga b'a ts'ín s'ejihín? ¹⁵K'úéjñaha ráá

tsa nku nda nts'eé ko tsa nku nichjaá ndyjat'áha najyun ko najmi tjíhín nichine. ¹⁶Ko tsa tjín ajinnuu xi: “Tankíhin ndo, tich'okjó sisiun najyun ko chine sisiun”, tsa kuítsuhu tunga najmi kuasinkohó nga tsjáha ni xi machjéhen, ¿a najmi tu kjuandahá b'a kuítsu? ¹⁷B'a ta ts'ín tjíña ngat'a ts'e xi nkú ts'ín s'ejinná. Tsa najmi t'n'etjusaán xi nkú ts'ín s'ejinná, b'a ta joya xi nkúhu tsa ndahachí najmi s'ejinná.

¹⁸Kutsa tjíhín xi b'a kuítsu: “Ji xi s'ejihin Ntíaná ko an títs'intjusan ni xi nda.” Tunga takúchjihíni nga s'ejihin Ntíaná nk'ie nga najmi t'n'etjusuin xi nkú ts'ín s'ejihin, ko an ni xi títs'intjusan kuakuchjíkoho ra nga s'ejinna Ntíaná. ¹⁹Ji xi s'ejihin nga nkuhú maha Ntíaná. Nda nkjún n'ei. Tunga jánindoohó b'a ta ts'ín s'ejihin, ko b'atséknjún.

²⁰Najmi nda ts'ín t'n'enkjíntak'uin. ¿A mjehi chají nga najmi basinkoná nga s'ejinná Ntíaná tsa najmi t'n'etjusaán xi nkú ts'ín s'ejinná? ²¹Ntje cháná Abraham naxu tsichu ma nginkun Ntíaná tu ngat'aha ni xi kits'íntjusun nk'ie nga kitsjá Isaac xi ntíhi xi nkúhu chje asun nachan chje.

²²Tíyai nga nkuhú tsichu ma xi nkú ts'ín kis'ejihin Abraham ko xi nkú ts'ín kits'íntjusun ni xi kik'ihin. Xi nkú ts'ín kis'ejihin, kui xi tsichu ma ndjuú nk'ie nga kits'íntjusun ni xi kik'ihin. Kuihí ni xu'bi xi 'mihí nga s'ejinná. ²³B'a ts'ín tsitjususuhun ni xi tjít'a xujun éhen Ntíaná: “Kis'ejihin Abraham Ntíaná ko kui niu xi kits'ínchjíhi ra Ntíaná nga Abraham xi nku nda xi naxu.” Ko b'a kik'ihin Abraham nga kui xi nda'amigoho Ntíaná. ²⁴Tíyo nga naxu bichú ma xuta nginkun Ntíaná tu ngat'aha ni xi ts'íntjusun ko najmi tu nku ngat'aha nga s'ejihin Ntíaná.

²⁵Ko b'a ta kamat'ain naská Rahab. Naxu tsichu ma nginkun Ntíaná tu ngat'aha ni xi kits'íntjusun, nk'ie nga nda ts'ín kits'ínkjáihin já Israel xi tsichuse 'maha nankihí ko kits'ániyáha nga xin kits'ínkji. ²⁶Xi nkú ts'ín najmi tjíña t'ík'un yjonintehe xuta nga ja bitju animaha, b'a ta ts'ín najmi tjíña t'ík'un xi nkú ts'ín s'ejinná Ntíaná tsa najmi t'n'etjusaán xi nkú ts'ín s'ejinná.

B'i ts'ín tsakúya Santiago nkú k'uhun njaá

3 Jun já nts'e, najmi tu nkjin xi kama já maestrú kas'e ajinnuu, at'aha yo nga jin xi já maestrú ndyjun nkiní 'yún ndjá chasehe ni xi t'n'ei nga xuta xingisoo. ²At'aha ngatenteé n'eé nkjin t'ík'já ni xi najmi b'a tjín. Tsa tjín xi najmi bitju ts'a ni xi najmi b'a tjín, kui xi ja tsichu ma xi tjíhin nga kama ko ta maha b'éch'oyjehe yjoho tu mí nihí ni.

³Nk'ie nga b'e'ahaá n'úts'a ndje tu xi kuínt'éléhenná, ndaha tsa chánka tunga nt'éhéná. ⁴Ta chase chubayohoo yábarku. Ndaha tsa i ko ndaha tsa b'i ngján 'yún nibá ntjo xi kjenimanehe, tunga já xi ts'ínkoho yoo fiko xi má nga mjehe, at'aha yá ichí xi tjen tuts'in yábarku xi bate ntóo tsjániyákohe ra.

⁵B'a tã tjin ngat'a ts'e njaá. Kui xi nku t'íkjá ichíhi yjonintená, tunga mahá ra ts'ín ni xi i. Chase chubayohoo xi nkú ts'ín kutin ichí nd'í mahá b'éti nku jñáchá chánka. ⁶Xi nkú joyaha nku nd'í njaá. Tu xí ch'onk'uhún. Yjonintená tíjñajin tunga ts'ínkatsúnyehéná. Ngak'ien b'éta nd'íhi njaá, kò kui xi b'éta nd'í xkí nistjin xi kich'aá.

⁷Ngayje t'íkjá chu kjan xi tjin ma n'ent'é, nisee, ye, chu xi tjin qjin ntáchak'uun. Kui xi xuta ts'ínnt'éhe. ⁸Tunga ndahá nku najmi mahá ts'ínnt'é njaá. Kui xi nku ni ch'onk'un xi najmi ma n'ek'íejña jyu. Xi nkúhu ye, kitsejihin ra xán xi ts'ínkienná.

⁹Njaá n'echjéén nga n'etsjohó Ntia Na'miná kò tã kuihi xi n'echjéén nga én xi najmi nda 'mihí xuta, xuta xi Ntíaná kits'ínnda nga kik'íeyahá xi nkúhu kui. ¹⁰Tã kuihi tsu'baá bitjuhu én xi n'etsjokohó raá Ntíaná, kò tã kuihi xi bitjuhu én xi najmi nda 'mihí xuta. Jun já nts'ena, najmi tjihin nga b'a n'eé.

¹¹¿A mahá tã kuihi ntá tixa xi bitjuhu ntánijua xi nda tã bitjuhu ntánijua xi sja? ¹²Jun já nts'ena, ¿a mahá tsjá tu olibo nku yá higuera? ¿A mahá tsjá tu higo nku n'ú tuntsjajé? B'a tã ts'ín, tã ndaha najmi ma bitjuhu ntánijua xi nda nku ntá tixa má bitju ntánijua xi ntia.

B'í ts'ín tsakúya Santiago kjuankjink'un xi nibáha ra Ntíaná

¹³¿Yá xi nanka ts'ínkjink'un ajinnuu kò mankjihin ni xi tjin? Kixi katjiko yjoho kò kats'ín ni xi nda nga nimakjua kat'asje yjoho, kò b'a ts'ín katakúchjiji nga kjuaxi nga kui xi nanka ts'ínkjink'un. ¹⁴Tunga tsa kjuaxintak'un tíjñajin animanuu kò mjenuu nk'a kuankíhuun xinkiu, najmi tã tsjo katumanuu, at'aha b'a ts'ín tíbiyunéhenu én xi naxu tjin ni xi bakúya. ¹⁵Xi b'a ts'ín ts'ínkjink'un, najmi Ntíaná xi t'ibakúyahá xi nkú ts'ín nanka ts'ínkjink'un. Asuntee ní ts'e, kjuankjintak'uhun xuta nibáha ra, kò ndanindoo ts'e. ¹⁶At'aha xi má nga tjin kjuaxintak'un kò xi má nga nk'a fihí xinkjín xuta, najmi nkuhú y'a xinkjín kò ngayje t'íkjá ni ch'onk'un ma.

¹⁷Tunga xuta xi Ntíaná tsjáha nga nanka ts'ínkjink'un, kuihí xu'bo xi je nginkun Ntíaná, tjihin kjuajyu, nda tjíyaha, najmi si, nima tjíyaha kò ni xi nda ts'ín, najmi ngabi ts'ín, kò naxu ts'ín.

¹⁸Xuta xi b'éntje kjuajyu, kjujyu sakúhu. Kui nií xi nga chjiji nga naxu ts'ín xuta.

B'í ts'ín tsakúya Santiago mí nihi xi ngakjá t'n'eé

4 ¿Má nibáha ra kjuachán kò kjuasti xi s'e ajinnuu? ¿A najmi ngat'aha ní ni xi fasihun nibáha ra? Kui niu xi kjánkonuu.

²Mjenuu tsa mí nihi, tunga najmi sakúhunu. N'ek'ion anima kò ma xintak'un, tunga najmi mahá bichú tjennkiu ni xi mjenuu. N'estikoo

xinkiu ko bixkankoo. Najmi sakúnuu ni xi mjenuu at'aha najmi Ntíaná binchuhuu.

³Ko nk'ie nga binchu, najmi n'ekjóhoo at'aha ngakjá binchu. Ni tiya xi mjehénuu n'etsjojúun, kui nihi xi binchu. ⁴Jun xi najmi kixi yjankiu Ntíaná! ¿A najmi yanú nga xi tjoho asuntee, kui xi kontraha Ntíaná? Tu yáhá ni xi mjehe nga kama ndamigoho asuntee, kui xi nda kontraha Ntíaná títs'ín ma yjoho.

⁵Tjihin sin nga b'i ts'ín tjít'a: "Espirituhu Ntíaná xi y'éjñajinná, kui xi 'yún mje ts'atihí ñá." ⁶Ntíaná tsjá saná kjuanda. Kui nga b'i títsuhu xujun éhen Ntíaná: "Ntíaná tsjáha kjuanda xi nímakjua ko fi kontraha xi ngak'un."

⁷Kui nga nímakjua n'esjehenu yjonuu nginkun Ntíaná. Tankín kontrohoo ndanindoo, ko kui xi ngjuai t'axínnuu. ⁸Tankín'un tiñohoo Ntíaná, ko Ntíaná nìbak'ún tiñanuu. Jun xi n'o ngatitsun, je tintsuboo. Jun xi jo jan tjíyanuu, n'oo nga katumaje animanuu. ⁹N'ekio yjonuu nga tjennuu nginkun Ntíaná. Tankínch'aha ruu animanuu nga ch'íú. Antehé nga chajnuu, tu sahá ch'íú. Antehé nga tsjo k'úénuu, tu sahá kat'e nusín nusinnuu. ¹⁰N'e nímakjuo yjonuu nginkun Ntíaná, ko kui xi kjanínk'anuu.

B'i ts'ín tsakúya Santiago nkú ts'ín chaseéhe já nts'eé

¹¹Jun já nts'e, najmi tu chubatit'ón xinkiu. Xi nchjatit'ain nda nts'e ko xi basehé tsa nda ko tsa najmi nda títs'ín nda nts'e, kui xi tínchjatit'ain kjuatéxumaha Ntíaná ko b'a títsu nga najmi kixi tínchja kjuatéxumoo. Tsa b'a tibixín nga najmi kixi tínchja kjuatéxumoo, najmi tínu'yá'éíhín. Ji ní xi chubá tíchasehé rí tsa nda ko tsa najmi nda títsu kjuatéxumoo. ¹²Nku tutuhú maha xi kitsjá kjuatéxumoo, kui xi basehé tsa nda ko tsa najmi nda ni xi ts'ín xuta. Kui xi maha ts'ínk'anki xuta ko ts'ín nga ndyja xuta. ¿Tunga yáha ji xi tíchaseihí tsa nda ko tsa najmi nda ni xi títs'ín xuta xinki?

B'i ts'ín tsakúya Santiago nga aya ntsja Ntíaná kuintsuayaá

¹³Máha nd'ai jun xi b'a bixíun: "Nd'ai ko tsa ndyjunni kuankíaán nanki xu'bo. Tsa nku nú kamaná yo. Ch'atseé ko kuatenaá ni ko n'e nganasaán toon." ¹⁴B'a bixíun, tunga najmi yanú ni xi kamat'on ndyjunni, tsa kuintsuá so. Jun xi nkú joyaha nintí xá xi kutju ma chji ko kutjuhú ndyjajihínsén.

¹⁵Tu sa ní b'i tíxíun: "Tsa mjehe Ntíaná, katsjáná nistjín ko chaseé ni xi n'eé." ¹⁶Tunga nd'ai, nk'a t'n'esjo yjonuu ajihin kjuangak'unnuu. Ngatentee xi b'a ts'ín nk'a b'asje yjoho, kui xi najmi nda ni xi títs'ín. ¹⁷Xi be xi nkú ts'ín ts'ín ni xi nda ko najmi b'a títs'ín, kui xi títs'ín ngatitsun.

**B'i ts'ín tsakúya Santiago ni xi tje_hen ra xuta
nchiná xi najmi naxu ts'ínko xuta musuhu**

5 Jun xi 'minuu xuta nchiná, ch'íú ko ch'ííbo ngat'ahá kjuanimá xi nībanenuu. ²Ja tsatsun kjuanchinánuu. Ja jehe xubíu najyunnuu. ³Ja katju tsjían toonsinenuu ko toontabanuu, ko kui tsjion xi kjuakúchji nga ch'on kin'o ko ts'ínkje yjonintenuu xi nkú ts'ín ts'ínkje nd'íu ni xi tjín. Jun xi tích'atjó kjuanchiná nīstjin nd'ái xi nīstjin xi fekuhu.

⁴Chase maruu. Najmi y'echjihu xuta musu xi kits'ínxájin jñánuu, ko toon xi najmi y'echjihu tíkjintáya nga tífi kontrānuu. Ni xi tíkjintáyaha já musu xi j'áya ntjenuu, kui xi ja tsichu nginkun Ntíaná xi tjíhin nga'yún. ⁵Ni xi nkjún tsjo ts'ín tintsūboo ei asunntei ko najmi tíb'ech'óhoo yjonuu ngayjee ni xi mjenuu. Tín'e chánko yjonuu, tunga xi nkú joyahá ni turu jun, xi tín'e chánka tu xi n'ek'iehen. ⁶B'a tsixiún nga jíhín jé xi najmi jíhín jé ko b'a ts'ín kin'ek'iehennu. Najmi kamaha tsasinko yjoho.

**B'i ts'ín tsakúya Santiago xi nkú
ts'ín chúyahá Nda Ntíaná**

⁷Tunga máha jun, já nts'ena, n'e chúkjuá sahanu santa nkúhu nga kj'uaí ngáha Nda Ntíaná. Chase chubayohoo xuta xi ts'ínxájin jñáha, xi nkú ts'ín kuyáha ntje xi nda xi tsjá t'anankiu. Kuyá k'uk'un santa nkúhu nga f'ai ts'í xi b'a nīstjin chuts'íu. ⁸B'a tá ts'ín jun chúya k'un k'uhūun nga ja ma kj'uaíhí Nda Ntíaná ko tjen nga'yúhuun animānuu, at'ahá ja tībichú tiña kui nīstjiun.

⁹Jun já nts'e, najmi tu kjuasti binchajohoon xinkiu, at'ahá tsa b'a n'oo chasehe kjuānuu. At'ahá xi kuasehe mí nihi xi ts'ín xuta ja síjñasti ankuo.

¹⁰Jun já nts'ena, chase chubayohoo xi nkú ts'ín un kiekiehe ko xi nkú ts'ín kits'ín chúkjuá já profeta xi ngajoho Ntíaná kinchja.

¹¹“¡Á b'a nda jíhín ts'e!” B'a 'mihí xi ts'ín chúkjuá ni xi mat'ain. Ja kinu'yó xi nkú ts'ín kits'ín chúkjuá Job ni xi kamat'ain ko yo xi nkú kits'ínkohō Ntíaná askahan. At'ahá 'yún jíhín kjuanimatak'un Ntíaná ko ma nimaha xuta, kui nga b'a ts'íhin.

**B'i ts'ín tsakúya Santiago xi nkú
ma nga chubaká Ntíaná**

¹²Jun já nts'ena, kui ni xu'bi xi 'yún tībankinuu. Najmi tu nungjiun ndjiojmi ján ni xi kuixiún ko tá ndaha t'anankiu, ko tá ndaha najmi tu nungjiun tu mí nihí ni xi tjín. Tsa tíchasjaiyanuu, “johon” tíxíun tsa b'a tjín, ko “najmi” tíxíun tsa najmi b'a tjín. B'a n'oo tu xi najmi ts'íinnijéhenuu Ntíaná.

¹³Tsa tǐjǎjinnuu xi un tǐbehe, kanchjako Ntǐaná. Tsa tǐjǎ nku xi tsjo tǐjǐn, kase tsjoho Ntǐaná. ¹⁴Tsa tǐjǎ nku xi kǐjǐn un, kanchjaha jácháhá xutá nǐnku tǐ xi chubantjaihi nga incha kuinchjako jóo Ntǐaná ko ngajoho Nda Ntǐaná kat'ojnuhu seti. ¹⁵Ko nk'ie nga kuinchjako Ntǐaná xi s'ejihin, kámanda xi kǐjǐn un ko Nda Ntǐaná kǐésíntjehen. Ko tsa tǐjehen ngatitsun xi kǐjǐn un, kama ndyjat'ahá. ¹⁶Kui nga b'ǐ ngǐán t'inyahá ruu xinkiu ngatitsun xi tjennuu, ko b'ǐ ngǐán chubantjo xinkiu nga chubako Ntǐaná tǐ xi kama nkihinnuu. At'ahá nk'ie nga ndǐá nchjako Ntǐaná xi naxu nginkun Ntǐaná, 'yún tǐjǐn nga'yún ni xi nchja.

¹⁷Nda profeta Eliá, tá xutá kama xi nkúhu nǎ. Nk'ie nga kinchjako Ntǐaná ndǐá b'á kits'ín. Kui chubó tsanki nga najmi tǐ k'ua ts'í, ko najmi kik'a ts'í asun t'anankiu jan nú masen. ¹⁸Askahan tá kinchjako ngáha Ntǐaná, ko kik'a ts'í ko kama chá ngáha ni asun t'anankiu.

¹⁹Jun já nts'ena, tsa tǐjǐn ajinnuu xi ngjuáǐ t'axíhǐn ni xi naxu tǐjǐn ko tsa as'ǐ tǐjǐn xi ts'íin nga kui ndá xu'bo k'oóyak'un ngáha ni xi naxu tǐjǐn, ²⁰tsa b'á kama, katumankjinnuu nga tǐ yáhá ni xi ts'íin nga k'úéjǐn ngáha nku xutangatitsun niyá ch'onk'uhun, kui xi tǐb'asjehin ngabayoo ko tǐts'ín nga nkjin ngatitsun n'endyjat'a.